

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka. — Portugalia. — Hyszpania. — Francya. — Belgia. — Włochy. — Niemce. — Prusy. — Turcya. — Afryka. — Wiadomości handlowe.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Wiedeń, 8. stycznia. Jutro dnia 9. stycznia wyjdzie w Wiedniu i będzie rozestany V. zeszyt Dziennika rządowego ustaw państwa, jednak tymczasem tylko w niemieckim języku.

Wiedeń, 9. stycznia. Jutro dnia 10. stycznia wyjdzie w Wiedniu i będzie rozestany VI. zeszyt Dziennika rządowego ustaw państwa, jednak tymczasowo tylko w niemieckim języku.

Lwów, 11. stycznia. Według doniesienia austryackiego jeneralnego konsula w Warszawie, pozwoliła król. polska rada administracyjna dekretem z dnia 20. listopada 1849 l. 7870, by pograniczna komunikacya w dobrach podzielnym linią demarkacyjną dla obustronnych poddanych za pomocą wydanej na cały rok karty legitymacyjnej w ten sposób była znowu przywrócona, jak istniała przed wypadkami roku 1848, z uchyleniem wszystkich tych ograniczeń i środków ostrożności, jakie przez te wypadki wywołane zostały.

Sprawy krajowe.

Lwów, 11. stycznia. Na założenie lokalnego funduszu inwalidów wpłynęły dalej następujące dary:

Od urzędników przy c. k. urzędzie rozmiaru katastralnego 106 zlr.50k. Do tego przyczynili się Mündel, dyr. prow. kwotą 4zlr.; Hillmayer, poddyrektor 2zlr.13k.; Jeometry: Schickh 1zlr.; Andronik 40k.; Soukup 1zlr.; Czerny 40k.; Witlaczyl 20kr.; Sochor 2zlr.; adjunkei: Mikolasch 20k.; Krziz 10k.; Kraliczek 20k.; Gera 40k.; Helawein 30k.; Rosentritt 30k.; Gross 20k.; Fessinger 30k.; Inspektor Promber 5r.; Jeometry: Schneider 1r.; Kapaun 1r.; Kunz 1r.; adjunkei: Biron 1zlr.; Findeis 30k.; Lakonbacher 30k.; König 30k.; Rolke 30k.; Struska Insp. 1zlr.; jeom. Schwemschuh 1r.; Höhr 1r.; Zimmermann 20k.; Comelli 40k.; Sacher 20k.; Frankl 30k.; Dawidek 1r.; Samuda 20kr.; Guerratto 20k.; adjunkei: Sniegon 1r.; Biedermann 1r.; Hruschka 30k.; Ieczyński 30k.; Fischer 20k.; Eruzt 1r.; Anstecy 10k.; Müller 12k.; Schlosser 15k.; Dawidek Ernst 20k.; Mihula 15k.; Korzizek 20k.; Ruzek 10k.; Kral 15k. jeometry: Ripper 20k. Welzenstein 20k.; Reiter 15k.; Slawik 25k.; Fischer Mat. 20k.; Tarisch 1r.; Wiskoczil 15k.; Goller 15k.; Kauer 10k.; adjunkei: Zellerinn 15kr. Czerny Antoni 10k. Kosta 10k. Krzenek 10k.; Stanek 15k.; Bruzek 10kr.; Czerny Henryk 10k.; Goller Jan 10k.; Hartmann 10k.; Urbas inspektor 5r.; jeometry: Hlawaty 20k.; Zaczek 20k.; Dettela 20.; Dworzak Franciszek 1r.; Radimsky 20k.; Wlasak 1r.; Laube 20k.; Tilp 1r.; Tertnik 1r.; Förechtgott Wincenty 20k.; Obenau 20k.; adjunkei: Schubert Józef 10k.; Adler 10k.; Prochaska W. 10k.; Berann 10k.; Webre 20k.; Schäffer 10k.; Ackermann 20k.; Goller 10k.; Pawlinkowski 10k.; Dworzak 10k.; Baczyński 20k.; Mühlh 10k.; Danilowicz 10.; Entlicher 10k.; Halm inspektor 1r.; jeometry: Prochaska 20k.; Hromas 20k.; Lagner 1r.; Ott 1r.; Biscontini A. 20k.; Couarde 20k.; Spanbauer 20k.; Förechtgott W. 10r.; Hartl 20k.; Groiss 30k.; Habuel 10k.; Sommer 10k.; adjunkei: Kraus 10k.; Wagner B. 20k.; Malschinger 10k.; Dobrowolski 10k.; Schubert Erdmann 10k.; Br. Uniatycki 20k.; Runtag 10k.; Förechtgott Jan 10k.; Opatowicz 10k.; Ziwsa 10k.; Mahler 10k.; Fiala 20k.; Ruziczka 10k.; Smirzitz 10k.; Inspektor Adler 1r.5k.; jeometry: Fischer Sebastian 20k.; Bittel 30k.; Edlingen 20k.; Gfell 20k.; Mitschan 20k.; Ancich 20k.; Notter 20k.; Ross 20k.; Tiller 15k.; adjunkei: Bader 15k.; Rössler 20k.; Stichl 15k.; Zimmermann 10k.; Janka 10k.; Kisswetler 10.; Flögel 10.; Heller 10k.; Mayerburg 15k.; Nowosielski 10k.; Reiter 10k.; Ancich 10k.; Demmer 10k.; Newelich 10k.; Wagner Ant. 10k.; Wonka 10k.; praktykant Andrószowski 30k.; inspektor Vacano 1r. 10k.; jeometry: Zunder 20k.; Turopolcich 30k.; Dworzak Mat. 20k.; Baudyss Jan 40kr.; Charwat 20k.; adjunkei: Eberhardt 20k.; Eisenbeisser 20k.; inspektor Meissler 6r.; jeometry: Luegmayer 40k.; Sam 30k.; Rutter 40k.; Velter 30k.; Wagner 30k.; Wollmann 40k.; Wraschtil 30k.; Brauner 30k.; Demmer 30k.; Fleischans 30k.; Jost 40k.; Jahler 1r.; Mikesch 1r.; adjunkei: Felkel 30k.; Hruba 30k.;

Schmidt 15k.; Beregi 20k.; Frank 15k.; Hönl 30k.; Krabl 20k.; Schätzer 15k.; Buchelt 20k.; Kerk 20k.; Wanke 20k.; inspektor Schwarz 1r.10k.; jeometry: Baudyss Józef 1r.; Ziwsa 1r.; Biscontini Piotr 1r.; Dobrowatz 1r.; Sigmund 30k.; Wiedermann 20k.; Lang 20k.; Sponner 20k.; adjunkei: Amon 30k.; Jankowski 20k.; Nowak 20k.; Heichel 20k.; Wagner Fr. 20k.; Rodecki 20k.; Mahr 20k.; Telesnicki 10k.; Wöniger 40k.

Cech tokarzy, powrózników i grzebieniarzy 1r.57k. Cech sie-dlarski 5r.; za wpływem burmistrza Drohobycza p. Niewiadomskiego wpłynęło z kasy miasta Drohobycza 50r.; od chrześciańskich mieszkańców Drohobyczu 47r.12k.; od gminy żydowskiej w Drohobyczu 104r.; od urzędników przy verwalteryi kameral. w Drohobyczu 14r. 45k.; od robotników przy żupach w Starejsoli 6r.15k.; przełożony salin Adalbert Lorenz ofiarował 3r.45k.; komis. cyrkul. Czermak 5r.; J. W. Milde 20k.; Lor. Bony 20k.; gr. kat. pleban w Kartowie ks. Podlasiński 3r.; B. N. z Kałusza 20r. Fr. Hinkenkl 20r.; J. Zieliński 1r.; J. M. Hoffmann 10r.; Karolina Alsnier 10r.; J. Hertrich 1r.; Maciej Strodel 1r.; Jędrzej Kohlhepp 2r.; H. Szwedzicki 1r.; Fr. Blank 1r.; K. Höflich 1r.; S. Tarala 1r.; J. Forys 4r.; J. Dobrowolski 30k.; K. Viebig 1r.15k.; Franciszka Magauer 1r.; Ferd. Engel 3r.; Michał Ludwig 5r.; Ign. Kratochwil 2r.; M. Hummel 2r.; kilku szynkarzy 13r.12k.; Doktorowie Medycyny: Jakób Rappaport 5r.; Weinreb 2r.; Neuhauser 5r.; Jakubowicz 2r.; Caspary senior 2r.; Caspary junior 1r.; Machold 2r.; Keler 2r.; Combi 1r.; Haindl 10r.; Stawikowski 5r.; Bertleff 5r.; Orzechowicz 5r.; Schuller 1r.; Epstein 5r.; Krzeczunowicz 1r.; Zennermann 1r.; Śmiałowski 5r.; Serda 5r.; Pfau Izidor 2r.; Żerdziński 4r.; Kosiński 2r.; Mossor 1r.30k. — Czysty dochód z próby muzykalnej wykonanej przez chór muzyczny pułku piechoty hr. Hartmann wyniósł 57r.42k.; Hankiewicz gr. kat. pleban z Nastasowa i gmina tamtejsza 3r.; Franciszka Magauer w drodze składki 13r.; gmina Czerniszówka w obwodzie Tarnopols. 2r. 40k.; gmina Okno w tym samym obwodzie 2r.; gr. kat. pleban Jozafat Gliński 6r. — Razem 647r. 33k. Dodawszy do tego dawne składki w kwocie 5200r. 40 $\frac{1}{2}$ k. wynosi wogóle 5848r. 13 $\frac{1}{4}$ kr. mon. kon.

(Wiadomości z Wiednia.)

Wiedeń, 8. stycznia. Jego cesarzewicz. Mość Arcyksiążę Jan stanie dziś na nocleg w Kimmelbach, jak donosi telegraficzna depesza namiestnika w Linczu z dnia 8. stycznia, a jutro to jest 9. stycznia zamysła o ósmej wieczór przybyć do Wiednia.

— Jego Excelencya dawniejszy nadzwyczajny poseł i pełnomocny minister przy dworze w Florencyi, baron Neumann, odjechał wczoraj na miejsce swego przeznaczenia do Bruxeli.

— Datowanem z 31. grudnia obwieszczeniem c. k. cywilnego i wojskowego gubernatora Barona Puchner w Wenecyi, rozwiązana jest stanowczo, jak mówi dziennik „Austria“, kwestya wolnego portu Wenecyi. Od 1. stycznia 1850 ogłoszona jest wyspa S. Giorgio Maggiore wolnym portem, śród którego granic wolna jest komunikacya wszelkimi towarami, o ile te nie należą do tej kategorii, których sprzedaż sam rząd sobie zamówił.

W nadziei, że wszelkie w tej mierze postanowienia dotyczące się wywozu po koniec stycznia wypełnione będą, wyznacza się dzień 1. lutego za termin, w którym szranki cła między Wenecją a powszechnym okręgiem austryackiego cła upadną.

(Obwieszczenie Namiestnika Morawii.)

Berno. Pan Namiestnik koronnego kraju Morawii wydał na wstępie czynności nowych władz politycznych następujące obwieszczenie:

Potwierdzona przez Jego c. k. Mość najwyższem postanowieniem z dnia 4. sierpnia 1849 organizacya politycznych władz administracyjnych w koronnym kraju Morawii jest o tyle przeprowadzona, że nowe władze polityczne z początkiem roku 1850 czynność swoją rozpoczną, i należące do swego zakresu sprawy od istnającego dotychczas c. k. krajowego gubernium, od cyrkulów, urzędów politycznych i magistratów obejmą.

Ponieważ zakres nowych władz politycznych w głównych swych zarysach był już publikowany mojem obwieszczeniem z dnia 6go września 1849, przeto tym razem podają się tylko przełożeni tych władz z tym dodatkiem do wiadomości publicznej, że wszelkie do obwieszczonego zakresu należące sprawy od 1. stycznia 1850 do nowych politycznych władz podawać należy.

Będę troskliwie dawał baczność, aby nowe władze polityczne jak najgorliwiezszym wypełnianiem swych obowiązków zupełnie zadość czyniły swemu dla publicznych i prywatnych interesów arcyważnemu powołaniu, i żeby cała ich czynność kierowana była dokładnem pojęciem ducha konstytucyi państwa i zasad rządowych.

Lecz władze zdolają swoje trudną i odpowiedzialną misyę tylko wtedy skutecznie rozwiązać, gdy wszyscy dobrze myślący obywatele państwa czynnie i szczerze wspierać ich będą.

Po udowodnionem przez mieszkańców tego kraju zamiłowaniu w porządku i prawności, mogą się z pewnością spodziewać, że nowe władze doznają wszędzie przynależnego szacunku, skorego posłuszeństwa dla swoich rozporządzeń opartych na istnących ustawach, a od gmin i pojedynczych obywateli państwa nieodbitnie potrzebnego wsparcia.

Jako największem mojem staraniem będzie bronić od wszelkiego nadwężenia zawarowanych konstytucją praw, wprowadzić w rzeczywistość równość obywateli w obliczu prawa i równe uprawnienie narodowości; tak też wszelką siłą dążyć będę do tego, aby publiczne bezpieczeństwo i prawny porządek w poręczonym mojemu kierunkowi przez Jego c. k. Mość koronnym kraju były nienaruszone, aby wszelkie gwałty i bezprawne czynienie sobie satysfakcyi zupełną surowością praw były karane, a bezpieczeństwo osoby i własności bronione było wszelkimi środkami, jakie tylko mam na zawołanie.

Polegam na poczciwym sposobie myślenia, gorliwym patriotyzmie i wiernem przywiązaniu do naszego dostojnego Monarchy, których mieszkańcy Morawii w spokojnych i burzliwych czasach tylkrotne dali dowody; liczę na sumienne, rozsądne i gorliwe pełnienie powinności władz publicznych. Wszechstronne i rzetelne działanie poda nam sposobność osiągnąć pod opieką wolnych instytucyj naszych wielki cel, to jest postępowy rozwój pomysłowości tego pięknego kraju.

Namiestnik koronnego kraju Morawii
Leopold hrabia Lazansky m. p.

(Sprawa uwolnienia od ciężarów gruntowych w Czechach.)

Praga, 3. stycznia. Uwolnienie od ciężarów gruntowych w koronnym kraju Czech postępuje z najpomysłniejszym skutkiem.

W końcu miesiąca grudnia 1849, w którym obwodowe komisye tego kraju rozpoczęły swą czynność, przedłożono komisjom krajowym dwadzieścia i jeden zupełnie już ukończonych operatów o indemnizacji. Imiona dóbr, które ze względu na przynależną indemnizację uwolniono od ciężarów, liczba gmin uwolnionych, suma wyznaczona dla uprawnionych kapitału indemnizacji, nakoniec kwota przypadającej zład na kraj trzeciej części, zawarte są w spisie Pragskiej gazety.

Zaległości z roku 1848 wypłacono powiększej części podczas odbywającej się komisji do rąk uprawnionych. W komisjach obwodowych złożono także od 1. listopada 1848 znaczne kwoty w rentach i kapitałach indemnizacyjnych, i wypłatę dalszych kwot zapewniono w prawnym terminie.

Przeciw wyrokowi komisji obwodowych założono dotychczas tylko jeden rekurs; a nawet większa część gmin zrzekła się przyzwolonego im prawem terminu do wniesienia reklamacji przeciw wyrokowi o indemnizacji.

Ten rezultat osiągnięty w tak krótkim czasie jest zaszczytnym dowodem stosownego działania delegowanych organów, i chwalebne prawego uczucia naszych włościan.

Organiczne prace komisji krajowych są już we wszystkich kierunkach ukończone, a nawet spisanie cen katastralnych w dziewięciu północnych cyrkulach Czeskich ukończono już do tego stopnia, że w miesiącu lutym działalność komisji obwodowych na cały kraj rozciągniętą być może.

(Obwieszczenia urzędowe.)

Medyolan, 3. stycznia. W skutek wydanego od fml. i namiestnika księcia Karola Schwarzenberg ogłoszenia, widymowane być mają z początkiem stycznia paszporta cywilnych podróżnych już nie w komendzie wojskowej, lecz w dyrekcji prowincjonalnej porządku publicznego.

— Według obwieszczenia urzędowego nie mogą już więcej stawić rekrecji w lombardzko-weneckich prowincjach zastępców; wolno im jednak wykupić się zupełnie od służby sumą 700 złr. srebr. mającą być jednak złożoną najdalej w trzech dniach po asenterowaniu rekruta. Kwoty zład wpływające będą stanowić kapitał pierwiastkowy i mają pójść na korzyść wstępujących dobrowolnie do wojska, tudzież na wynagrodzenie dla zwerbowanych. (W. Z.)

(Spalenie tak zwanych „carta communale.“ — Wiadomości z Spalato.)

Wenecya, 4. stycznia. Dnia 7. stycznia spalona będzie znowu pewna liczba wydanych przez rewolucyjny rząd pod imieniem „Carta communale.“ i na asygnaty skarbowe wymienianych papierowych pieniędzy w kwocie 1,093,295 lirów.

Osservatore Dalmato donosi z Spalato, 28. grudnia: Agi Assan, musselin z Liostro powrócił do Trawnika. Faghi Basza wyprawił go w to miejsce z poleceniem wyekwowania podatku pogłównego, który za każde męzkie indywiduum nad lat dziesięć wynosi 16 groszy. Będzie także przedsięwzięta konskrypcya ludności, która ma przystawić 600 ładunków zboża do Trawnika.

W Trawniku jest teraz tyle wojska, że go nie sposób było umieścić w twierdzy, i w przyległych okolicach rozstawić musiano.

(Wiadomości bieżące.)

Zagrabie. Agramer Zeitung donosi: „Wysokie ministerjum zamierza wydać historyczne zestawienia początku i biegu ostatniej rewolucyi w Węgrzech, według dat historycznych. W tym zamiarze przybył tu już ministeryalny urzędnik, pan Schil.

Zamysł ten ministerjum zasługuje już zład na nasze względy, bo przeto spisane będzie bezparteyalnie i podane do potomności wystąpienie naszego narodu, który jedną z pierwszych rol w tym dramacie odgrywał.“

Hrabia Zygmunt Voikffy wzywa właścicieli dóbr w Kroacji i Sławonii do naradzenia się 15. b. m. nad indemnizacją dziedziców za

utracone posługi urbaryalne, by do najwyższej instancyi motywowana prośbę o spieszna decyzję przedłożyć.

Pan Dragutin Zupan rozpoczął dnia 5. w tutejszej akademii prelekcye o sławiańskim języku i literaturze.

(Kurs wiedeński z 9. stycznia 1850.)

Obligacye długi państwa 5% — 95¹¹/₁₆; 4¹/₂% — 84³/₁₆; 4% — 74¹/₈; 2¹/₂% — 50. Akcye bank. 1155. Losy z 1834 roku 173; z 1839 roku — 109. Akcye kolei półn. 109¹/₄.

Portugalia.

(Wiadomości bieżące.)

Lizbona, 29. grudnia. W administracyi cłowej odkryto nowe i znaczne defraudacye. — Ogłoszono już program do otwarcia Kortezów 2. stycznia; lecz mało jeszcze przybyło deputowanych. Spodziewać się należy żywych debat, a hrabia Thomar będzie miał trudne stanowisko; słyhać, że rojalisci skłaniają się na stronę opozycyi. Wydatki na wojsko mają być ograniczone. — Mówią tu głośno o tém, że król Belgii i książę Albert usilnie radzili królowi Fernando, aby oddał hrabię Thomar, jeżeli swojej korony nie chce narazić na niebezpieczeństwo. — Kwarantana dla okrętów z Lewanty zredukowano na 30 godzin. (D. R.)

Hyszpania.

(Wiadomości bieżące.)

Madryt, 28. grudnia. Izba deputowanych rozpoczęła dziś znowu swoje posiedzenia. Jeden z członków opozycyi interpelował ministerjum względem budżetu na rok 1850. Wyrzucał on głównie ministerstwu, iż nie zaprowadziło jeszcze budżetu na rok 1850. — Słyhać że Mon nieprzyjął posady ministra finansów, którą mu Narvaez ofiarował. — Dziennik „Espana“ donosi, że Ludwik Napoleon otrzyma order złotego runa. — „Clamor publico“ twierdzi, że rząd postanowił uformować legię hyszpańską dla papieża. — Mówią, że dowództwo tej legii ofiarowano byłemu generałowi Carlisówt, Villarcál, lecz że jej z powodu słabego zdrowia nieprzyjął. (D. R.)

Królowa niewychodzi od kilku dni z pokoju; poddaje się teraz wszelkim środkom ostrożności, jakich obecny stan jej wymaga.

Jutro ma się rozpocząć dyskusya nad budżetem. Słyhać, że w bliskości stolicy rozłożonych będzie ósm pułków konnicy.

W ostatnich dniach było u nas tak wielkie zimno, iż w nocy 25. b. m. trzy warty przed pałacem omało niezmarzło.

Roboty około kolei żelaznej zład do Aranjuetz postępują tak szybko, iż do miesiąca maja z pewnością będą ukończone.

Nasz terażniejszy ambasador w Wiedniu, książę Gor, został prezydentem rady królewskiej; Mon ma być jego następcą. (P. S. A.)

Francya.

(Dalszy ciąg posiedzenia izby prawodawczej z d. 4. stycznia.)

Paryż, 4. stycznia. Na dzisiejszem posiedzeniu izby prawodawczej obrano pana Dupin znowu prezydującym większością 288 głosów. Odilon Barrot miał za sobą 146, a Michel de Bourges 115 głosów. Wiceprezydentami wybrano: panów Daru, Baroche i Benoist d' Azy. Pan Bedeau nie miał absolutnej większości; wybór czwartego wiceprezydenta nastąpi przeto na jutrzejszem posiedzeniu. Sekretarzami mianowano panów Arnaud de l'Arriège, Lacaze, Peupin, Chabat, Berard i Heeckeren. Następnie bez dalszej debaty zezwolono na tymczasowe wypłacenie trzech dwunastych części budżetu na rok 1850. Poczem przystąpiła izba do dyskusyi nad sprawą Montevideo. Dep. Daru zabrał głos i zaproponował, aby zamiast poprawki pana Rancé następujący przyjęto wniosek: „zgromadzenie wzywa władzę wykonawczą, aby układy dostatecznymi popierała siłami dla zapewnienia ich skutku i dla zabezpieczenia naszych rodaków.“ Dep. Lagrange zrobił nowy wniosek tyczący się nieufaskawionych insurgentów czerwcowych i obżalowanych z dni czerwcowych roku 1849 — zażądał nagłości dyskusyi. Pan Rancé przystąpił do wniosku komisji względem kwestyi La Plata. Dep. Laussat oświadczył się przeciw expedycyi. Po nim zabrał głos minister spraw zagranicznych i wezwał zgromadzenie, aby się zdało na władzę wykonawczą, która nie niezaniebda aby zabezpieczyć życie i majątek Francuzów w La Plata, których powrót do kraju jeżeli tego sobie życzą, również będzie zabezpieczony. Rząd chce tam wysłać uzbrojonego ambasadora. Izba może oznaczyć siłę expedycyi, rząd zabezpieczy niezawisłość, pewność mieszkających tam Francuzów. Przed zamknięciem posiedzenia mówił jeszcze p. Thouars oświadczając się za zbrojną interwencya.

(Hieronim Bonaparte marszałkiem Francyi. — Telegraf elektryczny. — Chińczyk chrześcianin. — Lamartine właścicielem ziemi w Turcyi.)

Paryż, 4. stycznia. Monitor urzędowy zawiera dziś mianowanie ex-króla Westfalii Jerome Bonaparte marszałkiem Francyi w obszernie motywowanym dekrete, z którego następujący wyjmujemy ustęp: „Zważywszy, że ustawą z dnia 11. października 1848 generał dywizyi Jerome Bonaparte znowu wstąpił w swoje prawa jako obywatel francuski i jako generał w czynną służbę; zważywszy że tenże w czasie kampanii r. 1807, 1809 i 1812 na mocy cesarskich dekretów miał naczelne dowództwo przed nieprzyjacielem nad korpusami armii składającymi się z kilku dywizyj rozmaitej broni, i że się później znowu w r. 1815 na polu bitwy pod Waterloo na czele oddziału armii znajduje jako jeden z ostatnich składających broń, gdy

nieprzyjacieli wkroczył do Francji, dekretuje prezydent republiki na przedstawienie ministra wojny: „1) generał dywizji Jerome Bonaparte mianowany jest marszałkiem Francji. 2) Minister wojny ma sobie polecone wykonanie tego dekretu.“ — Zauważyć należy, że minister wojny generał d'Hautpoul, na przedstawienie którego Jerome Bonaparte mianowany jest marszałkiem Francji, był jednym z tej małej liczby oficerów, którzy w pamiętnych 100 dniach zostali wiernymi królowi przeciw Napoleonowi.

Telegraf elektryczny mający przez kanał La Manche połączyć Francję z Anglią będzie wkrótce urządzony. Rząd dał właśnie panom Brill, Toche et Comp. w Londynie patent do założenia podmorskiej linii telegraficznej między Francją a Anglią. A według patentu ma ten telegraf za pomocą jednego drutu kierującego i dwóch osób z których jedna w Anglii a druga we Francji się znajduje, przesyłać w przeciągu 100 minut 100 depezy po 15 słów z adresem i podpisem.

Do Nantes przybył temi dniami Chińczyk należący już dawno do rodziny wyznającej wiarę chrześcijańską, chcący we Francji słuchać teologii, by potem jako misionarz wrócić do swojej ojczyzny.

Potwierdza się wiadomość, że rząd turecki panu Lamartine dał bezpłatnie przeszło 3500 hektarów ziemi ze wszystkimi znajdującymi się tam budynkami gospodarskimi w okolicy Smyrny, aby tam osiadł.

(D. R.)

(Wiadomości bieżące.)

Paryż, 3. stycznia. Czterech mieszkańców miasta Gex, a pomiędzy tymi jeden sędzia i prezydent sądu, zanieśli petycję do zgromadzenia narodowego, w której żądają takiej reformy ustaw dotyczących się prasy, aby na wszystkich tych, którzy bądź w periodycznych bądź w półperiodycznych pismach wykładają zasady socjalistyczne, nałożono jak najsurowsze kary.

Za kilka tygodni rozpoczną się tu spowodowane wyrokami trybunału Wersalskiego wybory kompletne. Rezultat ich obudza już naprzód nie małą ciekawość, albowiem spodziewają się ocenić podług niego postępy socjalizmu.

Jeden z dzienników utrzymuje, że w piwnicach banku francuskiego znajdują się ogromne sumy gotówki, gdy tymczasem handel, a szczególnie sprzedaż ręczna, znaczny ponosi uszczerbek dla braku monety zdawkowej, bez której obejść się niemożesz; wekslarze zaś, jak słyhać, żądają od kilku dni już 25—30 centymów za zmieniając pięć franków. Byłoby to więc rzeczą bardzo pożądaną, gdyby w tych czasach większą ilość jedno- i dwóch frankówek, jak też półfrankowych monet wybijano w mennicy skarbowej.

(D. R.)

Minister finansów wezwał wszystkich swoich kolegów do spiesznego wypracowania budżetu na rok 1851 i do złożenia mu z końcem bieżącego miesiąca potrzebnych materyałów. Tym sposobem budżet wcześniej będzie mógł być dyskutowany i przyjęty, tak iż już 1. stycznia 1851 wejdzie w życie. Minister finansów zaleca oraz swoim kolegom aby zawarte w budżecie r. 1850 oszczędzenia zatrzymali i do nich jeszcze dodali dalsze, o ile to bez uszczerbku służby publicznej da się uczynić.

Monitor uwiadamia, że niezwłocznie puszczone będzie w obieg srebrna moneta po 120 centymów.

(P.S.A.)

(Kurs giełdy paryskiej z 5. stycznia.)

Renty 5% 92.70; 3% — 56.80. Akcje bank. 2380. Hyszp. 29.

Belgia.

(Izba reprezentantów i senat.)

Bruksela, 30. grudnia. Izba reprezentantów odroczyła się po ulatwieniu się z projektami do ustaw, które przypadły z porządku dziennego — do 15. stycznia. Najważniejszą jej czynnością przed rozejściem się było przyjęcie 58 głosami przeciw 2, zawartego z Francją traktatu handlowego i nawigacyjnego. — Senat przyjął wczoraj budżet dochodów, tudzież wniosek do ustawy dotyczący się zniesienia kary piętnowania, a na żądanie ministra finansów uznał prowizoryczny projekt względem służby kasyera skarbowego, za naglący. Wniosek do ustawy względem traktatu z Francją odesłano do przynależnej komisji, rozprawy zaś w tej mierze rozpocząć się mają 8. stycznia.

(W. Z.)

Włochy.

(Izba deputowanych.)

Turyń, 30. grudnia. Wczoraj ukonstytuowała się izba deputowanych. Ważnym zdarzeniem posiedzenia jest wybór pana Pineli prezydującym. Z pomiędzy 125 głosów otrzymał były minister spraw wewnętrznych, który był padł ofiarą opozycji dawnej izby, 79 głosów. Na prawej stronie i w centrum panowała przy wyborze największa zgoda; zdaje się że opozycja zupełnie jest zdeorganizowana. Między kandydatami opozycji otrzymał były wice-prezydent rozwiązanej radykalnej izby największą liczbę głosów, mianowicie 19. Reszta głosów lewej strony tak była podzielona, iż niema co myśleć o wyborze innego kandydata. Przy wyborze drugiego wice-prezydenta okazała się w równej proporcji siła, tak ze strony partii radykalnej jak konserwacyjnej. Wybrani są Gaetano Demarchi, który już w pierwszym zgromadzeniu przewodzącym tę samą zajmował posadę, i Palluel, deputowany z Sabaudyi.

(K. Z.)

(Stan Florency.)

Florenoya, 15. grudnia. Jeźliby którykolwiek z narodów włoskich, (pisze korespondent dziennika Times) mógł zwać się swo-

bodnym i szczęśliwym, tedy musiano by najpierw wyszczególnić Toskańczyków w tej mierze, którzy pod prawdziwie ojcowskim rządem, o jakim tylko zamaryć można, nietylko obfitują w wszelkie wygody materyalne, ale oraz zamieszkując ziemię obdarzoną nadzwyczajną urodzajnością, używają tak miłego klimatu, że wyjąwszy terazniejszą tylko porę roku, można go zewszecmiar nazwać zachwycającym. Jakoż istotnie uznaje szlachta a wraz z nią także reszta właścicieli gruntów, jako też wszyscy Contadini i włościanie to błogostawieństwo niebios, i składają za nie nieustanne dzięki opatrności. Wszelako jak w każdym mieście większem, tak i we Florencyi niezbywa na ludziach zawistnych i przewrotnych podżegaczach, których zabiegom udało się większą część ludu osłupić tak dalece, że bez ciągłego wpływu obcych bagnetów, ani rząd wielkokszyki ani w ogóle porządek publiczny nawet na chwilę utrzymałby się niemógł. Dla tego też przypada w istocie bardzo interwencya austriacka do życzeń ludności Toskańskiej, chociaż nikt prawie niema tej odwagi okazać jawnie ukontentowanie swoje; lekliwy ten naród bowiem obawia się ciągle powrotu tej chwili, w której partya gwałtu uzyskawszy znów przewagę w kraju, uznałaby pewnie to szczególne przywiązanie do cudzoziemców za śmiertelną zbrodnię. A przecież gdyby w Toskanii pytano z osobna każdego mieszkańca, oświadczyłaby się niezawodnie dziesiąta część ludności za nieustanną opieką bagnetów austriackich; wszelako gdyby chciano uczynić im zapytanie to na publicznym gościńcu, nieodważyłaby się ani jedna dusza odpowiedzieć potwierdzająco na nie. Mimo to jednakże niepodobna zaprzeczyć, że szlachta Florencyńska i klasa zamożniejszych obywateli kraju sprzyja walecznym obrońcom swoim i zupełnie uznaje ważność ich wpływu; lecz, jak już wspomnieliśmy, lekliwość ich tak wielka i powszechna, że niemają odwagi wyjawić uczucie swoje. Toż samo dałoby się powiedzieć i o stosunku najniższych klas ludu do wojska austriackiego, chociaż tu może odgrywa patryotyzm nieco ważniejszą rolę. Słowem w postępowaniu Rzymian z Francuzami a Florencyków z Austriakami zachodzi bardzo mała różnica. Tak tu jak i tam podziwienia godne jest zachowanie się oficerów i żołnierzy prostych; pierwsi odznaczają się w towarzystwie urokiem dobrego wychowania, drudzy mogą służyć za wzór posłuszeństwa przy najściślejszej karności, która żadnym przekroczeniem niepochłaza, a każdą zbrodnię karze. Przytem wszystkim fizyognomia obu armij tak jest rozmaita, jak ich uniformy. Austriacki oficer odznacza się powagą i wstrzymieźliwością; owe żarty dowcipne stanowiące niejako typ wesołości towarzystw paryskich, wychodzą bardzo rzadko z ust jego. Po największej części posiada on daleko więcej majątku prywatnego, niżli oficer francuski, i dla tego też w powierzchowności jego daleko więcej jest wystawności. Lecz na tem też kończy się już cała różnica pomiędzy nimi; we wszystkim bowiem, co tylko wchodzi w zakres służby wojskowej, są obadwa zarówno przytomni, wytrwali i gorliwi.

Niemce.

(Kwestya konstytucyi dla miasta Frankfurtu.)

Frankfurt, 3. stycznia. Kwestya o tutejszej konstytucyi wstąpiła dziś w nową fazę. Burmistrz i rada wolnego miasta Frankfurtu uchwalili na wielkim zgromadzeniu dnia 31. grudnia: 1) Ułożony przez konstytuujące zgromadzenie projekt „konstytucyi wolnego państwa Frankfurtu“ nie dać tutejszym obywatelom do głosowania, lecz owszem na innej drodze skutecznie rewizję konstytucyi; 2) mandat konstytuującego zgromadzenia ogłosić za zgasły; 3) według art. 14 konstytucyi zwołać prawodawcze zgromadzenie na poniedziałek 21. stycznia 1850.

(O.P.A.Z.)

(Kurs giełdy frankfurtskiej z 5. stycznia.)

Met. Austr. 5% — 85¹/₈. Akcje bank. 1221. Sard. 33¹/₈. Hyszp. 3% — 29¹/₈. Polskie 300 — 115¹/₂; 500 — 81¹/₄.

Prusy.

(Kwestya zaprzysiężenia konstytucyi. — Lamoriciere i de Lacour.)

Berlin, 4. stycznia. Według zgadzających się wiadomości prawie we wszystkich tutejszych dziennikach i według Szląskiej Gazety, która jak twierdzi, czerpie z niezawodnego źródła, zdaje się, że między Królem Jego Mością a radzami korony zaszło było względem sposobu zaprzysiężenia konstytucyi wielkie nieporozumienie, które jednakże nie zakrawało bynajmniej, jak biegły popłoski, na zmianę ministrów. Pominawszy niektóre punkta, których uprzednie załatwienie ma być pozostawione izbom, miał król oświadczyć w ogóle, że waha się zaprzysięż konstytucyę, dopokąd naprzód zastrzeżone w §. 111. zmiany konstytucyi krajowej nie są jeszcze stanowczo postanowione według konstytucyi niemieckiej, a powtórę dopokąd nie jest oznaczona zasada politycznego prawa wyboru, co aż za przyjęciem statutu gminy nastąpi, gdyż konstytucya czyni polityczną wybieralność zawisłą od wybieralności w gminie. W żadnym razie nie może śród zachodzących okoliczności zaprzysiężenie konstytucyi już dnia 18. stycznia nastąpić, — ale niezawodnie zaraz po załatwieniu tych propozycyj, i przed zwołaniem sejmku.

Najnowsza „Constitut. Zeitung“ zawiera w tej ważnej sprawie następujące doniesienie: Na wczorajszej radzie ministeryalnej odbytej przez Jego król. Mość w Charlottenburgu, naradzano się znowu nad kwestyą konstytucyi. — Słyhać, że ministeryum ma zamiar przedłożyć izbom tylko zupełnie ukończone przepisy, jako ministeryalna decyzya o konstytucyi. W niej uczyni izbom koncesyę, a natomiast zażąda od nich przyzwolenia. Główne punkta, o które przytem idzie, redukują się teraz właściwie tylko na dwa: Izby doma-

gają się prawa przyzwolenia podatków, korona żąda dziedzicznego parostwa. Jeżeli się w tej mierze pod jaką modyfikacją porozumieją, tedy jest nadzieja, że festyn koronacyi będzie także festynem konstytucyj.

— Jenerał Lamoricere jadąc z Petersburga przybył tu dzisiaj jak donosi „Constitut. Zeitung, także nadzwyczajny poseł i pełnomocny minister przy ces. austrjackim dworze, pan de Lacour.

(Towarzystwo rzemieślnicze.)

Poznań, 2. stycznia. Stan rzemieślniczy aż do roku 1848 szybkim krokiem postępował do całkowitego upadku; rok po roku tysiące proletaryuszów z grona jego wywoływał, bo w wielu rzemiosłach, a mianowicie w tych, w których nie znano egzaminów, w odwrotnym do potrzeby stosunku wzrastała liczba majstrów, a ginęła przez to liczba czeladzi, którą robotnicy lub uczniowie zastępować musieli. Przyczyną tej niedoli było głównie prawo nieograniczonej wolności procedury; czuli to aż nadto dobrze rzemieślnicy, narzekali, ale nie było tego, któryby narzekania ich wysłuchał; brakło organu, przez któryby słuszne skargi ich doszły do najwyższych władz krajowych. Rok dopiero 1848 przyniósł ruch powszechny, i równocześnie prawie powstawały towarzystwa rzemieślnicze w Magdeburgu, Berlinie, Wrocławiu królewem, Szczecinie, Poznaniu i t. d. Zamiarem ich było rozpoznanie niedoli stanu rzemieślniczego, zaprowadzenie nowego porządku, a tem samem ulepszenie losu swego. Wkrótce te odrębne towarzystwa uorganizowały się w towarzystwa centralne rzemieślnicze właściwych sobie prowincyj, łącząc się przez deputowanych z oddzielnymi towarzystwami w tak zwanych kongresach centralnych po miastach stołecznych prowincyj odbywających się. Skutkiem usiłowań takich zwołany do Frankfurtu nad Menem kongres rzemieślników z całych Niemiec w lipcu i sierpniu roku zeszłego ułożył: „Projekt do ogólnego prawa rzemieślniczego i procederowego dla Niemiec.“ Następnie towarzystwa rzemieślnicze pruskie projekt ten za swój przyjąwszy, przez towarzystwo dla prowincyj Saskiej w Magdeburgu, podały go ku uwzględnieniu Zgromadzeniu Narodowemu prskiemu na dniu 4go sierpnia 1848.

Zachodzące polityczne ruchy ważniejsze przerwały szyk tej nowej organizacyi. Po upływie dopiero pięciu blisko miesięcy wychodzi okrojowane tymczasowe prawo procederowe z dnia 9. lutego r. b. które na zasadzie samodzielnego uorganizowania i rządzenia się stanu procederowego nakazuje: 1) Zaprowadzenie rady rzemieślniczej wszędzie, gdzie się z przyczyny rozgałęzionego procederu potrzeba okaże, a to na wniosek procederujących za poprzedniem wysłuchaniem korporacyj rzemieślniczych i handlowych, tudzież i reprezentantów gminy. 2) Egzamina tak czeladzi jak i majstrów we wszech rzemiosłach, zakładając potem odpowiednie komisye cechowe i powiatowe; nie kładąc jednak na nikogo obowiązku przystąpienia do właściwego cechu, lubo wszędzie, gdzie się da, cechy uorganizować się mają. 3) Zaprowadzenie Sądów rzemieślniczych pod takimi samymi jak co do rady rzemieślniczej warunkami.

Obie instytucje wypłynawszy z wolnego obioru stanu procederowego, mają stanowić organ po między nim a rządem. Pierwsza t. j. Rada rzemieślnicza ma się zająć ukonstytuowaniem cechów, przeglądem ich statutów, czynić przedstawienia do rządu, na pewne zapytania od rządu dawać swą opinię. Druga t. j. Sąd rzemieślniczy ma sądzić zasze spory pomiędzy majstrami, a czeladzią i uczniami pod względem ni dopełnienia obowiązków nauki lub umówionej płacy. Apelacya w sprawach tych służy tylko do królewskiego sądu apelacyjnego.

(Kurs giełdy berlińskiej z 8. stycznia.)

Dobrowolna pożyczka 106³/₄. Oblig. długu państ. 88¹/₂. Akcje bank. 93³/₄. Pols. listy zast. 95¹/₄ L. Pols. 500 — 80¹/₂; 300 — 118³/₄. Frydrychsory 13¹/₄. Inne złoto za 5 tal. 12¹/₄. Austriackie bank. 91¹/₄.

Turecja.

(Wiadomości z Syrii.)

Konstantynopol, 20go grudnia. Wiadomości z Syrii są bardzo zaspokajające. Druzowie i Maronici żyją teraz w najlepszej harmonii tak, iż dawniejsze sceny prawie poszły w niepamięć. Emir Effendi wrócił z swoich wycieczek katastralnych znowu do Bairutu. Turcy a mianowicie Sherki oswoili się już z tem postanowieniem rządu. Z samego Bairutu zas nadeszły smutne wiadomości. Czwaratego grudnia przerażeni byli mieszkańcy trzęsieniem ziemi, a 9. z powodu ciągłych deszczów całe miasto zostało zalane powodzią. Bazar i komora ucierpiały bardzo wiele. Całą szkodę taksują na 500.000 piastrow. W Smyrnie spodziewają się jeszcze przybycia dwóch innych okrętów francuskich, które tam jakiś czas mają zabawić — a na jednym z nich wywiesi admirał Deschenes swoją banderę. (D.R.)

Afryka.

(Pan Merlato ces. austr. konzul.)

Listy z Zuneu z 19go grudnia donoszą o przybyciu austr. konzula jeneralnego p. Merlato, na pokładzie paropływu „Marianna.“ Bej wyznaczył p. Merlato tymczasem na pomieszkanie hotel nieobecnego duńskiego konzula, pokąd nowy dla austr. konzulatu nie będzie wzniesiony. P. Merlato doświadczył przy odjeździe swoim z Tripolis — gdzie pierwiej urzędował, żywej od mieszkańców tamtejszych

sympaty. Dnia 19. grudnia przyjmował go „Haja“ czyli gubernator Tunetański, poczem udał się w towarzystwie pana Tauscha, syna jeneralnego konzula w Liwurnie, do wiejskiego pomieszkania Beja w bliskości Kartaginy, dla złożenia mu swego uszanowania. (Ll.)

Wiadomości handlowe.

(Ceny targowe w obwodzie Tarnopolskim.)

Tarnopol, 7. stycznia. Na targach w Tarnopolu, Trembowli i Zbarażu sprzedawano w ostatnich dwóch tygodniach grudnia w przecięciu korzec pszenicy po 10r.23k.—10r.—8r.30k., żyta 7r.45k.—6r.40k.—6r.15k., jęczmienia 7r.15k.—5r.24k.—6r.18k., owsa 4r.—4r.—3r.30k., hreczki 6r.—4r.48k.—5r., kartofli 4r.10k.—2r.—2r., Cetrnar siana płacono po 4r.50k.—2r.—6r.21k.; wełny 212r.30k. do 215r.—0—150r., nasienia konicza tylko w Tarnopolu 22r.30k. do 25r. Za sąg drzewa twardego dawano 30r.—8r.20k.—15r., miękkiego 24r.—7r.20k.—14r. Funt mięsa wołowego kosztował 9k.—8k., a garniec okowity 3r.35k.—4r.—5r. w. w.

(Targ na woły ołomuniecki.)

Ołomuniec, 9. stycznia. W tym tygodniu liczył spęd wołów 228 sztuk różnego gatunku; z tego przypędził Sam. Welkes i Juda Rosdeatscher z Liska 4 i 49; Tomasz Chitil z Kromieryża 6; Götzl Winkelberg z Eranowic 8; Mayer Klein z Lutowiska 29; Elias Stumberger i Fedio Hryń z Sanoka 12 i 50; Łazarz Schlesinger z Liban 15, a czastkowo 55 sztuk. Sprzedaż nie szła bardzo zwawo, ponieważ się kupcy wysokich cen trzymali; płacono bowiem za parę 6¹/₁₀ — 7¹/₁₀ cetrnarów wagi 260 r. do 362 r. 30 k. Z Lipnika popędził Izak Körbel z Limanowa 36 sztuk do Wiednia, gdzie w tym tygodniu stanęło 1860 sztuk na targowicy, których sprzedawano cetrnar po 48—52 r. w. w.

Kurs lwowski.

Dnia 14. stycznia.

W monecie konwencyjnój.

	gotówką		towarem	
	złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski	5	14	5	17
Dukat cesarski	5	17	5	20
Półimperyal zł. rosyjski	9	8	9	11
Rubel śr. rosyjski	1	45 ¹ / ₂	1	46 ¹ / ₂
Talar pruski	1	34	1	35
Polski kurant i pięciozłotówk.	1	18	1	19
Galicyskie listy zastawne za 100 złr.	100	—	100	12
Galicyskie l. z. w kasie T. Kr.	100	6	100	30

(Kurs wekslowy wiedeński z 9. stycznia.)

Amsterdam 155¹/₂ l. 2. m. Augsburg 111¹/₂ p. uso. Frankfurt 110¹/₂ p. 3. m. Genua 128¹/₂ p. 2. m. Hamburg 164 l. 2. m. Liworno 110 p. 2. m. Londyn 11.12. l. 3. m. Medyolan 100 p. 2. m. Paryż 132¹/₂ l. 2. m. Agio duk. ces. 19. Napoleond. 9. Szufrynów 15.50. Agio srebra 10³/₄.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 12. stycznia. Hr. Łażanski Wacław, z Przemyśla. — Hr. Badeni Alexander, z Boroniec. — Hr. Baworowski Adam, z Kopyczyniec. — Uleniecki Wicenty, z Przemyśla. — Obniski Wiktor, z Strzelisk. — Lekeżyński Jan, z Czerteza. — Miliński Franciszek, z Tarnopola. — Winnicki Hippolit, z Hniliicy. — Antoniewicz Wicenty, z Skwarzawy. — Dobrzycki Stanisław, z Żółkwi.

Dnia 13. stycznia. Hr. Starzeński Michał, z Olejowa. Hrabina Komarnicka Józefa, ze Złoczowa. — Lgocki Ludwik, z Wadowic. — Rylski Henryk, z Dłużniowa. — Wolański Erazm, z Pauszówki. — Zabielski Ignacy, z Litwinowa. — Wysoczański Alexander, z Jakimowa. — Turczyński Jan, z Sopszyna. — Rubczyński Maurycy, z Popowca. — Tyszkowski Józef, z Rybotycza.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 12. stycznia. Hr. Wodzicki Kazimierz, do Rzeszowa. — Rogawski c. ros. Major, do Rosyi. — Augustynowicz Bolesław, do Złoczowa. — Małachowski Felix, do Poruby. — Przytyka Karol, do Tuczny. — Zagórski Wacław, do Czech. — Malczewski Julian, do Skwarzawy.

Dnia 13. stycznia. Książę Sapiecha, do Przemyśla. — Hr. Starzyński Leopold, do Dilkowic. — Hrabina Karnicka Ewelina, do Rogóżna. — Rosner, c. k. Major, do Krakowa. — Lambert Michał, do Krechowa. — Pięczykowski Meliton, do Medwedowic. — Dobrzycki Stanisław, do Żółkwi.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 12. i 13. stycznia.

Pora	Barometr wmierze wied. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Średni stan temperatury do g. 6. zr.	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
6 god.zr.	28. 1. 9	—14°	—10,	wschodni	Pochm.
2 god.zr.	28. 1. 7	—11°	—16	cicho	Pogoda ☉
10g.w.w.	28. 1. 5	—14,5°		póln. wsch.	"
6 god.zr.	28. 1. 1	—16,5	—10,	wschod.	Pochm.malo śniegu
2 god.pp.	28. 0. 11	—10,	—16,5°	Północ. wschod.	"
10g.w.w.	28. 0. 10	—12,9°			Pochm.

Uwaga: Dnia 14. stycznia o 6. godz. rano pokazywał Term. —11,8.

TEATR

Dzisiaj: Na dochód Leona Rudkiewicza: **Mnich**, wielka narodowa tragedia w 3 aktach, i **Grenadyery Napoleona** komedia w 1. akcie.
Jutro: Opera niemiecka „**Liebestrank**.“